

Lehdistötiedote

Luxemburg, 22. marraskuuta 2018

Tarkastajat: EU:n petostentorjuntaa koskevat ehdotukset eivät mene tarpeeksi pitkälle

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tänään julkaiseman lausunnon mukaan Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) osalta ehdotetut muutokset eivät riitä tekemään viraston tutkimuksista merkittävästi aiempaa vaikuttavampia. Tarkastajat toteavat lisäksi, että tietyt seikat saattavat vähentää OLAFin ja tulevan Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) välisen yhteistyön vaikuttavuutta, vaikka ehdotuksessa on otettu asianmukaisesti huomioon näiden virastojen välisen yhteistyön periaatteet. Tänään julkaistaan myös lausunto, jonka aiheena on EU:n petostentorjuntaohjelma vuosiksi 2021–2027.

Euroopan komission ehdotuksen keskeiset tavoitteet ovat OLAFin toiminnan mukauttaminen EPPO:n perustamisen huomioon ottamiseksi sekä OLAFin vaikuttavuuden lisääminen.

Tarkastajat tuovat esiin, että OLAFin tutkimuksille suuria haasteita aiheuttavat oikea-aikaisuus ja varojen takaisinperintä. He suhtautuvat myönteisesti siihen, että ehdotuksessa on rajattu määrä kohdennettuja toimenpiteitä, kuten alv-petoksia koskeva OLAFin uusi toimeksianto, OLAFin keräämien todisteiden hyväksyttävyyden ja tilitietojen saanti. Tarkastajat suosittelevat kuitenkin, että Euroopan unionin tuomioistuin arvioi OLAFin tutkimukset ja varmistaa, että menettelytakeita on noudatettu. He varoittavat, että ehdotuksessa ei kaiken kaikkiaan ole ratkaistu OLAFin hallinnollisten tutkimusten vaikuttavuuteen liittyviä ongelmia. Myös komissio myöntää tämän, mutta OLAFin lisä uudistuksille ei ole asetettu aikataulua eikä ratkaistavia ongelmia ole toistaiseksi yksilöity selkeästi.

”Tutkimusten vaikuttavuuden lisääminen on OLAFille edelleen haaste”, toteaa lausunnosta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Eva Lindström. ”OLAFin ehdotettu uudistus ei nykyisellään takaa, että EU:n taloudellisia etuja suojattaisiin tosiasiallisesti entistä paremmin”.

Tarkastajat panevat merkille, että ehdotuksessa on onnistuttu ottamaan asianmukaisesti huomioon periaatteet, jotka tulevaisuudessa sääntelevät OLAFin ja EPPO:n tiivistä yhteistyötä, tiedonvaihtoa, täydentävyyttä ja päällekkäisen työn välttämistä. He havaitsivat silti tältä osin myös tiettyjä puutteita. Ehdotuksessa ei esimerkiksi vastata kysymykseen siitä, mikä on OLAFin rooli, kun se tutkii EU:n taloudellisia etuja vahingoittavia rikoksia, jotka koskevat sekä EPPOon osallistuvia jäsenvaltioita että muita jäsenvaltioita.

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausunnon sisältämät keskeiset tiedot.

Lausunto löytyy kokonaisuudessaan osoitteesta www.eca.europa.eu

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja

Puh. (+352) 4398 47063

Matkapuhelin (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Lehdistöavustaja

Puh. (+352) 4398 45410

Matkapuhelin (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

Sähköposti: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Ehdotuksessa havaittujen puutteiden vuoksi tarkastajat korostavat lisätoimien olevan tarpeen. Lyhyellä aikavälillä Euroopan komission olisi harkittava uudelleen, mitkä ovat OLAFin rooli ja vastualueet EU:n varainkäyttöä koskevien petosten torjunnassa. Tätä varten tarkastajat suosittelevat, että OLAFille annettaisiin strateginen ja valvontarooli EU:n petostentorjuntatoimien osalta. Keskipitkällä aikavälillä komission olisi arvioitava OLAFin ja EPPOn yhteistyötä ja ehdotettava tarvittaessa lisää lainsäädäntötoimia, joilla lujitettaisiin EU:n taloudellisia etuja vahingoittavien rikosten torjuntaa.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin julkaisee samaan aikaan myös **lausunnon seuraavaa EU:n petostentorjuntaohjelmaa koskevista suunnitelmista**.

Komission vuosiksi 2021–2027 ehdottamassa EU:n petostentorjuntaohjelmassa edistetään jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä, jolla suojataan EU:n taloudellisia etuja. Kyseiset hankkeet koskevat koulutusta sekä IT-järjestelmiä, joita käytetään havaittujen EU:n varoja koskevien petosten tai muiden sääntöjenvastaisuuksien ilmoittamiseen.

Tarkastajat pohtivat, saadaanko ohjelmalla aikaan lisäarvoa. He tuovat esiin myös riskin siitä, että samankaltaisia toimia rahoittavien ohjelmien, kuten Tulli-ohjelman, kanssa ilmenee päällekkäisyyksiä. Myös synergiat voivat jäädä saavuttamatta. Tarkastajat katsovat lisäksi, että tarvitaan täsmällisemmät ja mitattavissa olevat tavoitteet, joiden arviointia varten on määritetty riittävän luotettavat indikaattorit, sekä selkeämmät tukikelpoisuussäännöt ja yksiselitteisemmät ohjeet jäsenvaltioiden yhteisrahoitusosuuksista.

Toimittajille tiedoksi

Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) perustettiin komission päätöksellä vuonna 1999. OLAFin tehtävänä on etenkin suorittaa hallinnollisia tutkimuksia petosten ja muun EU:n taloudellisia etuja vahingoittavan laittoman toiminnan torjumiseksi ja auttaa jäsenvaltioita petosten torjunnassa.

Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO) aloittaa toimintansa vuonna 2020 tai viimeistään vuoden 2021 alussa. Virastolla on valtuudet suorittaa rikostutkimuksia ja nostaa syytteitä EU:n taloudellisia etuja vahingoittavien rikosten vuoksi. EPPO perustettiin toteuttamaan tiiviin yhteistyön mallia. Toistaiseksi siinä on mukana 22 jäsenvaltiota.

Ehdotetussa petostentorjuntaohjelmassa vuosiksi 2021–2027 pidettäisiin voimassa suurin osa nykyisen Herkules III -ohjelman määräyksistä. Siitä rahoitettaisiin lisäksi kahta keskeistä järjestelmää eli AFIS-järjestelmää ja IMS-järjestelmää. Petostentorjunnan tietojärjestelmä (AFIS) kattaa komission hallinnoimat tullisovellukset. Sääntöjenvastaisuuksien hallinnointijärjestelmä (IMS) puolestaan auttaa jäsenvaltioita täyttämään ilmoitusveloitteensa, joka koskee EU:n varoihin kohdistuvia havaittuja petoksia tai muita sääntöjenvastaisuuksia.

Ohjelman toteuttamista varten koko kaudeksi ehdotettu talousarvio on kaikkiaan 180 miljoonaa euroa.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausunto nro 8/2018 komission ehdotuksesta Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista annetun asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 muuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston kanssa tehtävän yhteistyön ja OLAFin tutkimusten vaikuttavuuden osalta on nyt saatavilla englannin kielellä tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolla eca.europa.eu. Muut kieliversiot julkaistaan lähiaikoina.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausunto nro 9/2018 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi EU:n petostentorjuntaohjelman perustamisesta on nyt saatavilla englannin kielellä tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolla eca.europa.eu. Muut kieliversiot julkaistaan lähiaikoina.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin osallistuu EU:n taloushallinnon parantamiseen julkaisemalla lausuntoja uusista lainsäädäntöehdotuksista tai lainsäädännön tarkistamisehdotuksista, joilla on taloudellista vaikutusta. Lausuntoja hyödyntävät työssään lainsäädäntävallan käyttäjät – Euroopan parlamentti ja neuvosto.